

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint
az udvarban.

Városi választások.

Mérkőznek a pártok.

Ujabb jelölések.

Némi elevenséget kelt nálunk minden választás. Hiába, az alkotmányos élettel jár ez ősrégi idő óta. Hajdanán azonban még talán a királyválasztás sem volt oly hangos, mint Debrecenben a bizottsági tagválasztás, de talán jelölt se volt annyi, mint nálunk a bizottsági helyekre. Debrecenben mindenki városatyának születt. Talán éppen ez is az oka, hogy a sok bába közt elvész a gyerek: a közérdek.

Most két bizottsági tagsági hely üresedett meg, de azért nagy az érdeklődés mégis a választás iránt. A képviselőválasztás kicsinyben a városatyaválasztás, különösen az utóbbi időben. Már a jelöltek programbeszédet is mondanak, a választókat körlevelekkel zaklatják,

a kortések feljárnak a várost, a választás napján pedig bérkocsikon hordják fel a szavazókat, nagy csufságára a titkos választásnak. Vannak már pártirodák is, párt-vecsorák is, ami élénkíti a vendéglős ipart. Még csak toll nincs. De a közel jövőben talán már az is lesz.

Szinte életkérdést csinál némely „jelölt“ a választásból, mintha bizony bármi személyes előny származna belőle és nem csak a közkötelességek érdektelen szolgálata várna a megbízatással kitüntetett férfura, hanem egyéb is.

Két párt vette fel a harcot: a 48-as függetlenségi és a városi párt. A hivatalos jelöltek, a Péterfia utcai kerületben: Kertész Imre 48-as és Csiky Lajos városi párti, a Varga-utcai kerületben: Sámy Béla 48-as, dr. Kardos Samu városi párti. Az utolsó pillanatban bontottak többet zászlót Mórócz Pál mellett.

Távol tartottuk magunkat mindig a kortesmozgalmaktól, most sem

teszünk egyebet. Ma fog lezajlani a választás; a Péterfia-utcai kerületben a ref. egyház tanácstermében, a Varga-utcaiban pedig a megyeházán lesz a szavazás. Ugysem a polgárságon áll, kiket fog kitüntetni bizalmával.

Vizik a polgárságot, vezetik. Nem a polgárok választanak ki maguknak jelöltet, hanem a jelöltek választanak maguknak polgárokat.

Addig, amíg a polgárok maguk nem tartanak jelölő gyűlést, amíg maguk nem keresik ki a túlekedő tömegeből a jelölteket, amíg tisztában nem jönnek azzal, hogy nem a pár érdek, nem az előrehaladt kor a jogcim városatyaságra, addig ezek a városatyaválasztások sohasem fognak ahhoz az igazi célhoz vezetni, amely Debrecen diadalmas emelkedését hozza maga után.

Addig csak játszunk városatyaválasztást!

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRFI INGEK FEKETÉNÉL.

Séták a tárlaton.

A képek elhelyezése. — A képek.

Csak ilyenkor érzi az ember egy kultur palota hiányát, a melynek díszes nagy terme alkalmas volna kiállítási célra. Szegény rendezők, képzelem, mennyit bajlódtak, míg valahogyan el tudták helyezni a képeket. S mégis így is mennyi a rosszul világitott kép! Fényesnek hatalmas vászna, „A civódás“, a kétoldali világítás miatt alig vehető ki. Biharinak több képe épp a legrosszabb helyekre jutott: vagy a halottnak mindegy, akárhol nyugszik? Művészek tudják, mit jelent a harmadik sorba tett kép, hát még a homályos szögletbe dugott! De hát hiába, ezen nincs mit segíteni.

Maga a kiállítás a jobbak közé tartozik s eltekintve pár még nem érett fiatalról, megfelelő színvonalu is. Mióta minden festőnek a kollektív kiállítás az ambíciója, nem lehetnek oly válogatósak a tárlatok.

A háromszázon felüli kép és szobor érdekes szint vet a magyar festőművészetre. Sok festő van, ki mindig magát ismétli s egyazon témát számos variációban fest meg. Magán a tárlaton a tájkép az uralkodó, Dordrechtől Párison át Szolnokig s a Szepességig sok tájat vettek fel vásznukra a magyar festők. Ez mindenesetre örvendetes

jelenség, mert egy genrekép mindenesetre hatásosabb, könnyebb, de „jó“ tájképet csak verbeli művész festhet. Itt már igazán a hangulat játszik szerepet; a tájkép, mely turbálja, remegteti a lelkünk, sejtéseket kelt — de persze, finom lelki interieurt is kíván.

Jólesik, hogy mindjárt Bosznay Istvánnal kezdhetjük a sort. Talán nem is tudjuk annyian, hogy az új magyar festők legelején is a legkiválóbbak közé tartozik. Erőteljesége, mélységesen átértett impressói igaz hatást váltanak ki belőlünk. Kiállított téli tájképe, színben friss s csak úgy fürdik a tiszta, átlátszó téli levegőben. Hasonló szép Debreceni tája s Füzés a Szamos partján. Nyári napja meleg színeivel hat.

Mihalik Dániel Halászhajói szép munka, kár, hogy gyönyörű tájképeiből nem volt kiállítva.

Tolgyessy Artur modern, érdekes témáit megkapóan dolgozza ki. (Mikor a Balaton esőndes, Virágos rét.)

Szilágyi Kisdunarészlete hangulatos munka, finom tavával, de kissé masszív felhőzetével. — Tájképe széles ecset kezeléssel s erejével hat.

Katona komoran beállított fenyői s novemberi kárpáti tájképe ereje teljében mutatják. A novemberi tájkép színeinek finom harmóniájából szinte tudatosan üt el az előtér zöldesen friss pástja, mintegy sejtetvén a jövődjö megújodást.

Pálffy József egy idő óta a tengerrel foglalkozik s valószínűleg a tenger festője is marad. A szeszélyes, lehetetlen színű hullámok sok titkukat már elárulták neki. „Nyári felhők“ című képének eredetisége, őszintesége egyenesen meglepő. Vízfestményei kiválóan sikerültek, míg egy másik tenger-képének hullámai kissé keményen hatnak.

Glatz Oszkár a legkiválóbb fiatalok közül való. (Esző után, Hegyszakadék.) Kiváló folthatásai a fény játékanak minden sejtett szépségét kihozzák.

Sok képet állított ki Kézdi Kovács László, kinek csaknem egy a témája: a virágos, tavaszi erdő, melyeknek kissé langyos poézisétől szívesen fordulunk a „Poros ut“-hoz s egy-két, a katalógusból kimaradt, mélyebb, tartalmasabb erdei részletéhez.

A régiak közül Telopinek két képe: „Lipótujvár“ és „Ut a tárkányi völgyhöz“, nemes, nem túlzott idealizmusával még mindig őszintébben hat, mint egy-két túlzó realista festő.

S hogy a legújabbakból is említsünk egyet, Zádor István tűnik fel sokoldalúságával, nehéz feladatu esős tájával, egy ügyes genre-képével s izléses, ötletes karrikatúráival. A ki ily fiatalon ennyi irányban helyt tud állani, attól sokat várhatunk.

A többiekre még rátérünk.

k.

A legtartósabb és legolcsóbb saját készítményű cipők bevásárlási forása

Elfenbein és Klein
Piac utca 28. szám, a főtözsde mellett.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Ma megint megjelent a tolmács Justh Gyula bal fülé mellett: néhány napi pauza után ismét van horvát beszéd. Vrbanić Ferenc szót Supilo táborából az egyszakaszos javaslatához. Természetesen ez nem jelent még obstrukciót. Annál kevésbé, mert alig van tíz horvát a Házban s a közeledő választás hírére hanyat-homlok hazautaztak. Magyar obstrukcióról sincs szó. Lengyel Zoltán erről is nyilatkozott a folyosón:

— Polónyit egyenesen felfogadta a kormány, hogy ellenzékeskedjék s ezzel diszkreditálja a mi becsületes mozgalmunkat. Hát már az, hogy Polónyi obstrukálni akar, nekünk arra, hogy ne obstrukáljunk. Végre, ha választani kell, mégis csak inkább megyek gróf Andrássy Gyulával, mint Polónyi Gézával.

De azért, ugy látszik, gróf Andrássy Gyulával se mennek.

A fekete tábla egyébként eléggé tele van: eddig Pilis István, Bozóky Árpád, Sándor Pál, Farkasházy Zsigmond és Hock János iratkoztak fel a szakaszhoz.

Az ülést Justh Gyula elnök tíz órakor nyitotta meg. Bejelentette, hogy Potochnyák Ferenc horvát képviselő a magyar országgyűlésre szóló mandátumáról lemondott.

Az egyszakasz.

Vrbanić Ferenc az első szónok. Horvátul beszél a javaslat ellen. Véleménye szerint Magyarország kaphatott valami politikai előnyt a kiegyezéssel, de Ausztria gazdasági előnyöket kapott. Szerinte a betervezett törvénynek Horvátországra egyáltalán nem gondoltak. Ezt az országot egy magyar vármegye színvonalára helyezték. A kvótaemelést Horvátországra 420.000 korona teher-többletet jelent. Ennek fejében egyre inkább csonkítják a kiegyezési törvényt, állítják a horvátokat a jogrendszer kerítésén kívül s ismételtetik, hogy Horvátország csak Magyarország kegyelméből él. A javaslatot nem fogadja el.

A sokáig huzódott beszédet türelmetlenséggel hallgatták.

— Elég volt!

— Hallgasson!

— Ne beszéljen tovább!

Ilyenfajta kiáltások hangzottak feléje: Az elnök: Kijelenti, hogy a szónok nem tért el a tárgytól.

Vrbanić után, amely eltartott 12 óráig, Hock János szólalt fel. Kijelenti, hogy hozzájárul minden törvényes alapon való kibontakozási kísérlethez. Tiltakozik az obstrukcióban való részvétel gyanúja ellen mert a magyar ember a horvátok portyázását nem segítheti. De a parlamentis ellenőrzés okából mégis most beszél először, mióta a koalíció került a kormányra. Ezt az átmeneti kormányt minden eszközzel segíteni akarja.

A kormány iránt való rokonszenve dacára kijelenti, hogy a kiegyezési javaslatoknak egy szakaszba foglalását szerencsés dolognak nem tartja. Ez szerinte az alkotmányosság lényegébe is ütközik. Erről beszélt Polónyi is, de megvallja, mióta ő ezt a kérdést meg akarta világítani, egészen összegabalyodott előtte. (Nagy derűtség.) Kérde, a törvényalkotásoknak az a módja, melyet most megkezdünk, nem fog-e egyszer egy törvénytelen kormány nagy szolgálatokat teljesíteni? Az egyszakaszt elfogadja, mert Magyarország ellen való hibának tartaná, ha nem tenné. (Helyeslés.) De újból óv a precedensek alkotásától. Megjósolja, hogy az új nemzeti küzdelem nincsen messze, mert az ország függetlenségi többsége rá fogja szorítani a képviselőházat a nemzeti irányban való előrehaladás

gyorsabb tempójára. És itt beigazolódnak a nóták, hogy nem kell hinni a németnek.

Hock János azt mondja, hogy minden megalkuvásunk pénzbe, minden ellenállásunk vérbe került. Míg a Széll-Körber-féle kiegyezés jogfeladása, a mostani pénzbe, a 2 százalékos kvóta felemelésbe került. Az erő kérdése ez tulajdonképpen. (Komédia — szól közbe Endrey Gyula.) Ez csak zátönyon segít át bennünket. Szünetet kér ezután, majd szünet után rátér a horvát jogviszony fejtegetésére. A történelmi alaptól indul ki.

— Te is püspök akarsz lenni! — kiáltják közbe.

— Csak a dinesztikus és meggörnyedő alakoknak jut az — vágja vissza Hock páter. A nemzeti jogok védőinek csak töviskoszoru jut. Nekünk szükségünk van a magyar zászló közösségére, hogy azt a horvátok is tiszteljék.

— Nekünk csak horvát zászló kell — süviti közbe Supilo.

— Gyűlölet jelvénye a külön zászló, — tromfolja le a spion dalmátot Hock. Különböztet Justh Gyulával, aki a történelmi szempontot tekintette. Indítványt tett, hogy a horvátok összes követeléseit a regnicolaris bizottság elé utasítsák. Tudja, hogy a kormány kényszerhelyzetben van, éppen ezért a javaslatot megszavazza, különösen Kossuth fejtegetései alapján, de kéri a kormányt, terjessze elő a horvátok letörésére irányuló javaslatait.

Utána dr. Bozóky Árpád a javaslat ellen van és a status quo fenntartását kívánja. Farkasházy Zsigmond törvénytelennek tartja az egyszakaszos törvényt. Majd a vasúti tarifáról szól. (Wekerle közbeszól: Fogalma sincs róla!) A bank kikapcsolását nem tartja oly vivmányának, a melyt a 2 százalékos kvótaemelést megadta volna. A szónok négy óra után szünetet kért, majd 5 órakor befejezte beszédét.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A nőipariskolában a növendékek által magyaros izlésben készített kezdett munkák kaphatók, a melyek állandóan ki vannak állítva az iskola egyik helyiségében. A karácsonyi vásárlók szíves figyelmébe ajánljuk.

VIDÉK.

Olcsóbb hus hazája. Aradról táviratozzák: Varjassy Lajos polgármester felhívta az aradi mészárosokat, hogy tekintettel a marhák árának esikkenésére, olcsóbban mérjék a húst. Ma több mészáros bejelentette, hogy a húst kilogrammonként 8—20 fillérrel olcsóbban fogja mérni. Vajjon a nagyváradi polgármester akciójának lesz-e ilyen hatása? Nemsokára elvállik.

Járványos betegségek a vidéken. Déván — mint onnan táviratozzák — az iskolás gyermekek között nagy mértékben terjed a skarlát. Az iskolákat január 3-ig bezárták. Marosvásárhelyről eddig ötven megbetegedést jelentettek be. Az iskolákat bezárták. Paksról pedig azt jelentik, hogy a kanyaró terjedése miatt az iskolákat bizonytalan időre bezárták.

A vonat halottja. Kassáról táviratozzák: Bernát István postaküldöncöt tegnap Hidasnémeti mellett a vonat elgázolta és egyik karját a vágányonál levágta. Bernátot a kórházba vitték, de életbenmaradásához kevés a remény.

Esküdtszéki tárgyalás.

Az esküdtbírósgat tegnap kezdte az esküdtszéki tárgyalást abban a sajtópörben, amelyet Márton Imre és társai indítottak

Székely Imre lapszerkesztő ellen a „Szabad a vásár” és „Izgatás” című cikkei miatt.

Az esküdtszék elnöke dr. Szűcs Miklós. Az esküdtek kisorsolása után elnöknek Székely Imrét hallgatta ki a bíróság.

Székely Imre a „Szabad a vásár” című cikke vonatkozásilag nem érte magát bűnösnek, mivel ő nem vonatkoztatta állításait a presbitériumra. Ő csupán Márton Imre és Varga Lajos ellen irányította, kik a politikát beleviszik a presbitériumba s a függetlenségi pártban levő hatalmuknál fogva dirigálnak a presbitériumban, a függetlenségi pártkörben jelölik előre a presbitereket. Szerinte a cikkben nincs sértő a presbitériumra nézve.

Az „Izgatás” cikket is ő írta és vállalja a felelősséget s a cikke vonatkozásilag ugyanazt mondja, mit az előbbire mondott, hogy nem a presbitériumot akarta sérteni, hanem Márton Imrét és Varga Lajosra vonatkoznak szavai.

A presbitérium egyes tagjait, kik sértve érzik magukat a cikk által, szintén nem akarta sérteni, ő tanukkal kívánja igazolni, hogy ez urakat Márton Imréék kapacitálták arra, hogy ellene vádat emeljenek. Ezek az urak nincsenek is megnevezve cikkében, már pedig ha ő sérteni akar egyeseket, akkor nevet is említ. A presbitériumnak tagjai voltak akkor más tekintélyes, önzetemes férfiak, azért azok nem érezték magukat megsértettnek, csupán azok, akiket Mártonék befolyásoltak.

Révi Nándor dr.: Védenec helyett nyilatkozik a bizonyítás részleteire és a tanukra. A cikke minden állítására nézve helyénvaló a bizonyítás. A bizonyítékok mind be vannak szerezve. Az első állítás az, hogy a presbitériumra minő befolyása van a függetlenségi párt vezetőségének, a választandó presbitereket a pártban jelölik ki s így a pártpolitikát beviszik az egyházba. Bizonyítja ezt tanukkal. Különös súlyt helyez annak a bizonyítására, hogy a jó fizetésű egyházi hivatalnokok mind párttagok s közvetve a függetlenségi párt által jutnak be állásaikba. Közvetlen környezetükből tanárokat, tanítókat választanak. Két nevet említ. Nagy Zsigmond tanár veje Kiss Albertnek, Hajdu Imre tanár Márton Imrének atyafia. A tanítókat is a függetlenségi pártban választják.

Márton Imre és Varga Lajos a politikai küzdelemben meghátráltak. Erre nézve kéri az alkotmányvédő bizottság jegyzőkönyvének beszerzését. Hogy igazságtalan adórendszer van, azt bizonyítja a szervezeti szabályzattal, mely szerint az állami adónak 3 százaléka lehet maximálisan az egyházi adó. Ennek bizonyításául kéri a statutumok beszerzését. A földbirtéket, vállalatokat pártbűségben ismert emberek kapják, úgy hogy ilyen vállalatoknál mindig arra tekintenek, hogy az illető párttag-e, vagy nem. Erre vonatkozólag kihallgatni kéri a megjelölt tanukat.

A dupla kréta és a feneketlen zseb kifejezéseket szintén Márton Imrét érte. Megjegyzi, hogy az egyház és a kollégium adnak kölcsönt. Az egyházi kölcsön azonban előnyösebb, mert utólag kell fizetni. Azonban sok panasz merült ez ellen és sok fél a kollégiumhoz fordult ezt a panaszt megokolni.

A dupla kréta és a feneketlen zseb speciális bizonyítására felhossa Kovács Lajos esetét. Márton Imre többet fizetett a tarifa díjakért. Erre vonatkozólag hivatkozik a tanukra.

A presbitériumi ülésen indítványozták, hogy Márton Imrének szavazzanak meg 1000 koronát a Medeféle hagyatékából jutalom címen. Az erre vonatkozó jegyzőkönyvet megnezte; abban gyanus kihuzások vannak s kéri, hogy irásszakértőket hívjanak fel, kik eldöntsék, mit töröltek az említett iratokban. Bizonyítani kívánja, hogy az egyházmegei

Szép és jó cipőket olcsón csak Glück Ede férfi- női- és gyer. Plac- és Kossuth- utca sarkán, mek cipő árúháza Kistemplommal zába vehetünk, szemben.

előértekezleten Márton Imre jelen volt s az 1000 koronó jutalom dolgában exponálta magát.

Márton Imrének és Varga Lajosnak a presbiteriumra gyakorolt káros befolyását akarja bizonyítani s ha ez sikerül, az esetben az esküdtbírák előtt világos lesz, hogy a függetlenségi párt vezetőire vonatkoztatott állításai a vádlottnak nem vonatkoznak a presbiteriumra, hanem csupán ez urakra.

Ezután a királyi ügyész teszi meg indítványát a bizonyításra vonatkozólag. Az ügyész megjegyzi, hogy a védő újabb bizonyítékokat állított s újabb tanukat kér kihallgatni, kik eddig nem szerepeltek. A bíróság joga a bizonyítás kereteinek megállapítása. Ami a cikkben nincs benne, arra nézve nincs joga a vádlottnak bizonyítani. Arra nincs szükség, hogy a hivatalnokokat kihallgassák a fizetésre való nyilatkozat végett. Indítványozza tehát, hogy ezek kihallgatása mellőztessék. Hogy az említettek milyen pártokhoz tartoznak, az nem tartozik a dologhoz. A bizonyítás többi pontjait is mellőzni kívánja. Az egyházi kölesönre vonatkozó bizonyítás érdekében kéri Vecsey Imre, Somogyi Pál és Juhász Ignác kihallgatását, ezenkívül Munkácsy István kihallgatását is kéri. Felelegesnek tartja a bizonyítást a Márton Imrének a Medéné hagyatékából megszavazott 1000 K érdekében, mivel ezek aktái itt vannak a törvényszéken. Tehát a jegyzőkönyv vizsgálására kért szakértők kihallgatását szintén feleslegesnek tartják.

Délután határozott a bíróság a bizonyítás elrendelésében s azt részben elrendelte. Erre az összes megidézett tanukat behívták a tárgyaló terembe és az elnök felolvasta azok neveit, kiknek vallomásra szükség lesz a tárgyalás folyamán, a többiek pedig végleg elbocsátotta.

A tanuvallomások sorát Kiss Albert kezdte, mert Székely Imre cikke nagy mértékben sértő rá nézve, mivel ő a presbiterium lelkész elnöke. Azonban, — ha a vádlott a délelőtti elmondott becsúsnatkérő indítványát írásban benyújtotta volna a presbiteriumhoz, ő hajlandó volna megbocsátani és nem kívánna a vádlott megbüntetését. A hozzáintézett kérdésekre kijelenti, hogy ő a függetlenségi pártban tisztséget soha nem töltött be, de nagyon régen tagja az intéző bizottságnak. Arról nem tud semmit, hogy a párt eljárói hordták volna a tagokhoz a presbiterék listáját. Az ő tudtával a párt sohasem foglalkozott mint párt, egyházi ügyekkel. A tanu vallomását esküvel erősítette meg.

Utána Jeney rendőrkapitányt hallgatták ki. Vallomása szerint régen tagja a pártnak, de ott nem tárgyaltak egyházi ügyeket. Arról sincs tudomása, hogy a párt eljárói hordozzák ki a presbiterék listáját. Jeney rendőrkapitány szintén esküt tett vallomása után.

Utolsónak Kertész Mihályt hallgatták ki. Az ő vallomása egyezik az előtte szólók vallomásával. Sem az ügyész, sem a védő nem kívánta a tanu megeskütését.

Erre az elnök kihirdette, hogy a holnapi tárgyalás 9 órakor kezdődik, melyre 10 tanut idéztek be.

VÁROSHÁZA.

Akik nem kaptak igazolványt.

A városi bizottsági tagválasztás alkalmából százával panaszolják a választók, hogy nem kapták meg az igazoló jegyeiket. Különösebb baj nem volna ez, mert lehet szavazni igazoló-jegy nélkül is, de mégis sok választó e miatt marad távol a szavazástól. Némelyik azt hiszi, hogy nem vették fel a vá-

lasztók közé, mások pedig azt gondolják, hogy igazolvány nélkül nem lehet szavazni. Csodálatos a dologban, hogy éppen azok sorából hangzik fel a legtöbb panasz, akik a hivatalos 48-as pártnak nem tagjai. Utána jártunk a dolognak és megtudtuk, hogy százával vannak választók, akik nem kaptak igazoló jegyet. Olyanok is vannak a feltűnően mellőzöttek közt, akik 8—10 éve ugyanazon helyen laknak. Mi lehet ennek az oka?

Szervezkedő gyűlés a Varga-utcán. Lapunk más helyén is említést tettünk, hogy a Varga-utcai kerületben, az utolsó pillanatban városatyajelöltül többen kiáltották ki az ismert nevű debreceni író, ifjú Móricz Pált, akinek pártja este 8 órakor tartott szervezkedő gyűlést a vasuti állomás mellett levő „zenélő órához” címzett vendéglőben. A gyűlésen 50—60 választó vett részt és elhatározták, hogy lelkesen kitartanak jelöltjük mellett.

Debrecen új középületei.

Tárgyalás a kormánynyal.

Pénzügyigazgatóság és csendőrtanya.

Említést tettünk arról, hogy Kovács József polgármester a tanács több tagjával a hét több napján át Budapesten tartózkodott, hogy a város függőben levő, fontos ügyeit elintézzék vagy megsürgesse a kormány tagjainál.

Részt vett Kovács József polgármester a törvényhatósági városok polgármestereinek küldöttségében, a mely anyagi kárpótlást kért a városok számára az állam javára teljesített munkálatokért. Wekerle miniszterelnök jóindulattal fogadta a polgármestereket, akik egyelőre csak üres ígéretek kaptak.

Ezen alkalomból Kovács József polgármester a tanács több tagjával tárgyalt Wekerlével a pénzügyi palota dolgáról. Wekerle elismerte a város régi jogát és kivánságát, de kifejtette, hogy a kérdést az új megyeház építésével akarja megoldani, mert az a kivánsága, hogy a megyeház és a pénzügyigazgatóság együtt legyen. A régi pénzügyigazgatóság épületét szívesen engedi aztán át a városnak.

Tárgyaltak a belügyminisztériumban Szabó László miniszteri tanácsossal a csendőrkaszánya építése ügyében; sajnos, a minisztert és az államtitkárt nem találták. A polgármester előadta, hogy Bészler és Komáromy-féle házakra a városnak szüksége van, mert odaépíti vagy a kulturpalotát vagy a központi rendőrséget. A miniszteri tanácsos belátta, hogy ebben a városnak igaza van, megígérte, hogy

siettetni fogja a csendőrkerületi parancsnokság felépítését.

Járt a küldöttség a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban is, ahol a kulturpalota, a tanyai iskolák építése és a város több fontos kulturügye dolgában tárgyaltak. Megsürgettek ezeken kívül sok, más, fontos debreceni ügyet is a minisztériumokban.

Nagyon jól van! Pénzügyi-palota, megyeház, városház, ez kell a magyarnak. A kórházunk meg szegényes, a humánus intézményeink elhanyagoltak, a jótékonyági egyesületektől irtóznak a városházán.

A mai áramlatok közt pedig egyetlen fontos dolog van: A humanizmus. A többiről majd csak akkor lehet szó, ha ezzel rendben leszünk.

Dehát ehhez szív, meg szív és szív kellene.

Egyebekben hadd legyen úgy, ahogy van! Debrecennek ezt a mai, kegyetlenül elmaradt obskurus korszakát valamikor még elrettentő példaként fogják mutogatni a jövő kornak.

Nem jubileummal! De nem is bankettel!

SZÍNHÁZ.

A böregér operett gyönyörködtette tegnap színházunk közönségét. Első alkalommal sok kifogás merült fel, most a második estén mind elesett. Jele ez annak, hogy a színház vezetőségében meg van a komoly akarat eredményes és élvezetes előadások produkálására. Kritikai véleményekben nem ellenséges érzületet keres, hanem jóakaratu tanácsokat lel. Szóval helyesebb utra lépett s igyekszik alkalmazkodni a finomultabb ízléssel támasztott igényekhez. Megszivlelte a Böregér első előadásánál felhozott kifogásokat s azokat helyes intézkedésekkel radirozta. Természetesen, hasonlíthatatlanul jobb lett az előadás és tulajdoni részében élvezetet nyújtott. Zilahyné énektudása, rutinja is jobban illett a keretbe. Szépen énekelte Mártonfalvi sikerült népdal kompozícióját, de szívesebben vettük volna, ha az operettbe ékelte népdalegyveleget adja elő, a mely különösen bő alkalmat nyújt koloraturjának ragyogtatására. Polgár és Horvát, az operettek igaz erői, most is remekeltek. Fehér Olga, Zsigmondy Anna igyekezettel illeszkedtek a keretbe. Általában az operett előadása jobb hangulatot ébresztett a közönség soraiban.

Cassanova nagy operettéhez szükségeltetik 12 kis gyermek; a résztvenni óhajtok jelentkezzenek a színházi irodában.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal színre kerül Offenbach remek operettje, az „Orpheus a pokolban”. A főszerepekben Fehér Olga, Lónyai Piroška, Zsigmondy Anna, László Aranka, Horváth, Polgár, Boda, Árkossy lépnek fel. Este 7 és fél órai kezdettel, rendez helyárrakkal kis bérletben színre kerül másodsor a nagy sikert elért Bohózat: Végre egyedül.

Nagy árleszállítás Neumann Testvérek

A kedvezőtlen időjárás folytán a raktáron levő téli árukat u. m. férfi női és gyermek posztó és bőrcipőket, posztó és bőresztrákákat, sapka, kalap, keztyű, trikó és fehéreneműeket mélyen leszállított árban bocsájtjuk t. vevőink rendelkezésére.

cipő-, kalap- és férfidivat áruházában a Tiszapalotában.

Tisztelettel Neumann Testvérek Tiszapalota Telefon 434. szám.

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék vannak raktáron.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kitűnő minőségű angol rumok.

Uj műsor az Uránusban. Az Uránus igazgatósága ma ismét új műsorral kedveskedik közönségének. Az izlésesen összeválogatott képeknek már a címük is elárulja kitűnő tartalmukat. A mai műsor remek képei közül különösen kiemelkedik igen nagy élvezetet nyújtó drámai jeleneteivel az „Örökbe fogadott gyermek”, melynek tartalma valóban az életből van merítve. A műsor nagyobb része igen mulatságos képekből van összeállítva, mint pl. „A kőröszakolt Caeko-Valk tánc”, „A kolostor kertésze”, „Az új fűszeres tanonc” és „Vigyázz! törékeny” című képek, melyek a maguk bohóságával és kitűnő komikus jelenetükkel bizonyára igen nagy derűtséget fognak kelteni. A kitűnő képek bemutatását holnap megismétli az igazgatóság.

Felfedezett állóhadnagy.**A rendőrség kikutatta.**

De a szélhámós megugrott.

A Pavillon-laktanya éjjeli látogatóját, a fiók köpenieket felfedezte a debreceni rendőrség. Addig kajtatott utána, amíg a nyomára lelt. De csak a nyomára, mert mire a rendőrség emberei szállására siettek, már csak a hült helyét találták. Az ifju megugrott.

A rendőri nyomozás különben kiderítette, hogy a Pavillon-laktanyában nem ez volt az első s hasonló eset. Sőt ez volt a harmadik. Mégis a ravasz szélhámósnak sikerült legalább egy önkéntest nyolc erős koronáig megpumpolni.

Amikor a ravasz eset történt, korántsem ment olyan simán, mint ahogy azt az első híradások jeleztek. A szélhámós nál revolver is volt és a veszedelmes üldözés pillanatában ezt fogta üldözőire. A revolver néhány pillanatra visszariasztotta őket. Ezt használta fel a szélhámós arra, hogy a kerítésre kapaszkodják. Kapaszkodása közben vettek újabb bátorságot üldözői, rohantak utána és szurták meg a szabadulás utolsó pillanataiban.

A rendőrség nyomozott utána és kiderítette, hogy az ifju a veszedelmes percek után a Hadházi-utca 14. számú házába ment, ahol egy régi ismerősét, egy István-gőzmalomban dolgozó munkást keresett fel. Ott azt mondta, hogy az éjjel összeszólalkozott néhány emberrel, akik késsel meg is sértették, de ő nem csinál belőle skandalumot, futni hagyja ellenségét.

Akkor a közeli közkórházból hívtak át orvost, hogy segítséget nyújtson s bekötözze sebeit. Ez meg is történt s pár napig csendben maradt ott az állóhadnagy.

A rendőrség kutatásai közben megtudta ezt s nyomára jött, hogy a sértült ifju Zöldes Dezsőnek nevezi magát. Különben püspökklányi, 28 éves, izraelita vallásu s foglalkozására nézve marhakupec.

Hét évvel ezelőtt a 39. gyalogezred debreceni századánál mint közlegény szolgált és ismerte ott a dörgést alaposan. Kedvese is volt Debrecenben, akit gyakran felkeresett, de ott más néven nevezte magát.

A rendőrség érdeklődése valószínűleg füléig jutott, elég az hozzá, hogy tegnapelőtt összepakolt, holmiját kivitette a kisvasutnak a kórház előtti megállójához, feltétette a kisvasutra s ott szállt fel ő is.

Bizonyos, hogy elutazott. Azt hitték róla, hogy betegen fekszik és mikor másnap elmentek hozzá, már elugrott. A fiók köpenieket ezzel csak bűnét tetőzte. Keresik tovább s nem lehetetlen, hogy rövidesen számolnia kell rosszul sikerült főhadnagyi szerepléséről.

UJDONSÁGOK.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Minden református templomban adventi urvasora osztás. A Nagytemplomban prédikál Szarka Boldizsár segéd-lelkész, ágendázik Szabó Zoltán segéd-lelkész. A Kistemplomban prédikál Jánosi Zoltán lelkész, ágendázik Dicsőfy József lelkész. A Kossuth-utcai templomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Varga Csongor segéd-lelkész. Az Ispóty-templomban prédikál K. Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Urai Sándor vallásos tanár. A Csapó-kertben prédikál Kovács János népiskolai felügyelő, a Homok-kertben Bán István főiskolai szénior. A szegényházaiban Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

* **Sétahangverseny a Nemzeti Szalonban.** Szombaton délután 5-től 7-ig sétahangverseny lesz a Nemzeti Szalon és a debreceni műpartoló egyesület kiállításában a város háza tanácstermében. A sétahangversenyt művészeti szabad előadás előzi meg, mely délután 4 órakor kezdődik. A sétahangversenyt műtárgysorsjáték követi. A zenét Veres Tóni teljes zenekara szolgáltatja.

* **Szakosztályi ülések.** Az ipartestület dísztermében dec. hó 2-án, d. u. 3 órakor a férfi- és női szakok, a kalaposok és szűrszakok; fél 4 órakor pedig az órásk és ékszerészek szakosztályi ülést tartanak.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legjobb testvér, apa, após, nagyapa, illetve rokon néhai Jászári Pál élete 86-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek áhitatos felvétele után folyó hó 28-án, este bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 30-án, délután 2 órakor fognak a Domb-utca 18. számú háztól a rom. katolikus egyház szertartása szerint a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat az elhunyt lelki üdvéért december hó 2-án, reggel 7 órakor fog az egek Urának bemutatni. Debrecen, 1907. november 29. Bánatos gyermekei: Jászári Lajos nejével Tirnauer Emmával. Jászári Matild férjhezett Tiffenbach Lajosné. Testvérei: Jászári Mihály, Jászári Magdolna. Unokái: Jászári Béla, Jászári Aranka, Jászári Mariska, Tiffenbach Lajos, Tiffenbach Gyula. Valamint

számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Vetéssy Mihály „Kegyelet” temetkezési intézete rendezi.

* **Elbocsájtott hadnagyk.** A m. kir. honvédelmi miniszter Rimanóczy Sándor és dr. Szalay Jenő Ferenc debreceni 3. honvéd gyalogezredbeli hadnagykot saját kérelmükre a hadsereg kötelékéből elbocsájtotta.

* **Vasut Debrecen és Nagyvárad között.** Ismertettük annak idején, hogy a Debrecenről Derecskéig húzódó zsák vasutat ki fogják nyitni s helyette gyors motoros vasutat építenek Nagyváradig. A terv megvalósítása végett Derecske község képviselőtestülete 90000 koronát szavazott meg. A község határozatát Biharmegye törvényhatósága jóváhagyta s helybenhagyás végett a belügyminiszteriumba küldte fel. A belügyminiszter az ügyet tegnap visszaküldte és felhívja Biharvármegyét, hogy a község képviselőtestületének erre vonatkozó közgyűlési határozatát, valamint a község vagyoni leltárát, továbbá a pótdó kivétel alapjául szolgáló egyenes állami adó kimutatását és egy igazoló jelentést arra nézve, hogy a közgyűlés szabályszerűen lett összehívva, hozzá terjesszék fel. A miniszter ez által mérlegelni akarja azt, hogy a község megbír-e ily nagy összeget.

* **Pokol-estély.** A debreceni izr. nőegyesület december 14-én, szombaton a Bika dísztermében, jótékonycéljaira látványosságokkal és tánevigalommal egybekötött Pokol-Estélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj: személy-jegy 3 K, emeleti páholy 20 K, földszinti szinpad előtti páholy, asztallal 4 személyre 20 K. Jegyek előre válthatók: Békés Lajos, Boros Testvérek, Reiner Mór és Fenyő Sándor urak üzletében.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Dec. hó 6-án, d. u. 4 órakor a ipartestület békéltető bizottsága a jegyzői hivatalban ülést tart.

* **A karácsonyi vásár.** Mához egy hétre, reggel kilenc órakor ünnepélyesen nyitják meg azt a nagy érdeklődéssel várt karácsonyi vásárt, amelyet Debrecen intelligens hölgyközönségének egy fölöttébb kedves csoportja, a Szent Erzsébet egyesület rendez. A vásár felsőgesen fogja meglepni a közönséget s a mellett, hogy ott mindenki kitűnően mulat, olcsón vásárol, ragyogóan szép társaságban, kedves, színes, gyönyörködtető sokadalomban vesz részt: még a jótékony oltárán is meghozza a maga áldozatát. Különben dícsőséges fényt vet Debrecen intelligens közönségére az a körülmény is, hogy az egyesület felhívására magánosok és kereskedők halomra küldik az ajándékokat Csanak Józsefné urnó lakására, hogy azokat a jótékony cél javára értékesítsék. Így aztán gazdag is, érdekes is, változatos is lesz a vásár. Az is bizonyos, hogy Debrecen előkelő társas köreiből

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Minden osomag házhoz lesz szállítva.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege árti állan-
dóan frissen kaphatók.

most a karácsonyi vásár képezi beszéd tárgyát. Készül rá, lelkesül érte a közönség. Máskülönben érdeemes is az érdeklődésre, mert alig láttunk még annyi buzgóságot és szeretetet, amennyi dr. Irinyi Istvánné és Csanak Józsefné urnókat vezeti a humánus ügy szolgálatában. Velük karöltve buzgódik az egyesület fényes hölgyválasztmánya s olyan lesz a karácsonyi jótékonyvási vásár, amelyet Debrecenben még nem produkáltak. Hétfőn délelőtt fél tizenkettőkor lesz a Bika disztermében a beosztás. Ezen meg kell jelenni mindazoknak a hölgyeknek, akik árusítani fognak, akik pénztáraknál lesznek, sőt valamennyi érdekelt kereskedő és iparosnak is, akik a vásáron árusítani fognak. Azok pedig, akik a jótékony vásár céljaira bármit ajándékoznak, juttassák egyenesen Csanak Józsefné urnóhoz, Arany János-u. 1. szám.

* **Előljárásági ülés.** Az ipartestület előljárásága dec. hó 5-én, d. u. 4 órakor a diszteremben ülést tart. Az ülés több fontos tárgyat intéz el, sőt előreláthatólag az ipartestületi elnökválasztás is szóba kerül.

* **Vasutasok dal-, zene- és felolvasóestélye.** A máv. altiszti kör december hó 7-én, szombaton az állomási épület I—II. oszt. éttermeiben a létesítendő máv. árva-ház javára, a dalkör közreműködésével, táncal egybekötött dal-, zene- és felolvasóestét rendez. Belépti díj 1 korona. Családjegy (4 személyre) 3 korona. Kezdeté este fél 8 órakor. Dalkör karmestere: Elefánti Sándor. Műsor: 1. Imádságom, Gaál Ferencz. 2. Csokonai kárhoztatása. Irta: Szávay Gyula. Szavalja: Hosszu István ur. 4. Tihanyi echó. Férfi karra átírta: Mácsay Sándor. Énekli: a dalkör. 6. A muzsikus családapa keservei. Magán jelenet, írta és előadja: Irmay Béla ur. 5. Repülj feckém. (Magyar ábránd.) Zongorán előadja: Mártonfalvy György ur. 8. Balatoni nóták, Gaál Ferencz. Énekli a dalkör.

* **A debreceni izraelita nőegylet dec. 14-iki pokol kabaretjére** előjegyzett páholyokat ma estig sziveskedjenek a tisztelt előjegyzők kiváltani (Kossuth-utcán, 32. szám alatt) az elnökségnél, mert holnaptól kezdve, az előjegyzésre való tekintet nélkül kiadatnak a még át nem vett páholyok.

* **Vid állomás kibővített.** A m. kir. államvasutak közli, hogy a debreceni-tiszalóki hej. Hajduböszörmény állomásától 8.0, Hajdudorog m. r. helyétől 7.6 km. távolságban levő „Vid” felt. megállóhely, a mely azelőtt csak személyek szállítására volt berendezve, rakodóhelylyé kibővítettén, mint megálló rakodóhely a kocsirakományi áruforgalomra is megnyit. A fel és leadásra kerülő küldemények után a díjszabásszerű szállítási díjak a tényleges távolság alapulvételével nyernek alkalmazást; elszámolásuk Hajduböszörményen vagy Hajdudorogon történik, aszerint, amint azok Hajduböszörmény állomást vagy Hajdudorog rakodóhelyét érintik.

* **Dr. Gálbory Samuel,** bőr- és nemzeti betegségek szakorvosa, rendel d. e. 9—11 óráig, d. u. 2—4 óráig, Dégenfeld-tér 3.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Jászári Pál r. kath. 85 éves, Gál Mihály ev. ref. 23 éves, Varga István ev. ref. 56 éves, Sánta Erzsébet ev. ref. 27 éves.

* **A közös ezredek új uniformisa.** A debreceni ezredekhez tegnap érkezett meg az értesítés, a közös gyalogezredek új uniformisára nézve. E szerint 1908. május elején eltűnik a magyar nadrág és a bakancs a magyarországi gyalogezredekéből is. Az új uniformis a vadász ezredekéhez hasonló levegő színű pantalló és waffenrockból fog állani. A bakancs helyett cipő és kamáslit kapnak a híres magyar bakák, a waffenrockon levő ugynevezett medvekörmöt, mely a magyar ezredek kitüntetésé volt, elvesztik. Szóval a nemzeti kormány uralma alatt nemcsak a honvédség vesztette el külsőleg is magyar jellegét, de a közös magyar ezredek bakáiról is lehúznak mindent, ami magyar jellegű volt. Az új uniformison zsinórozás egyáltalán nem lesz s a csákó egyszínű lesz az uniformis színével.

* **A debreceni iparos továbbképző tanfolyam** ma este 7—9 óráig a következő előadásokat tartja: emeleti tanterem: geometria: két különböző küllőjű kör tangensei. A második képsikon alapozott gula homlokrajza és árnyékai. I. sz. tanterem: rajz: a gula és kup természet után rajzolva. III. sz. tanterem: számtan: arányos osztás és középérték.

* **Kiszabadult a fegyházból.** Nagy feltűnést keltett annak idején Bundi Mihály, jómódu debreceni gazdának a meggyilkolása. A javakorbéli férfit a kegyetlen gyilkosok agyonverték s hulláját a száraz tengerikőrök alá rejtették. Itt akadt rá a hatóság, mely a büntény megállapítása után azonnal az ismeretlen gyilkosok kinyomozásához látott. A gyilkosságot követő nap a csendőrök letartóztatták Bundi Mihály fiát, Bélát és kocsisát, Madarász Sámuel. Mindketten tagadták a gyilkosságot, de az ellenük felhozott bizonyítékai sulya alatt végre is beismertek mindent. A törvényszéki tárgyaláson Madarász Sámuel két év és hat havi fegyházra ítélték, míg Bundi Bálintot gyenge elméjére való tekintettel felmentették. A büntetés óta két hosszú év telt el. Ez időt Madarász Szamosújváron a fegyházban töltötte. A büntetés kocsis megbánta tettét, amelyért vezekelt. Szorgalmas munkájával és jó magaviseletével elérte azt, hogy két év után feltételes szabadlábra helyezték. Madarász tegnap már meg is érkezett a helybeli kir. ügyészhez, ahol bejelentette, hogy szülővárosában, Szoboszlón fog letelepedni.

* **Világvárosi éjszakák** című, óriási feltűnést keltő mű kapható Aczél Henrik antiquáriuma, könyv- és papírkereskedésében, Piac-utca, a ref. Kistemplommal szemben. Ugyanott nagy választék „Mikulás” és más képes levelezőlapokban.

* **Üzlet felosztás miatt** az összes árukat beszerzési áron becsátom m. t. vevőim rendelkezésére. Bartha Kalmán, főtér.

* **Köszvény, csusz, rheuma** ellen minden eddigi szerek közt legjobb leghatásosabb a Menthol szesz. Már az első üveg elhasználása rég nem tapasztalt könnyebbséget, enyhülést és gyógyulást nyújt. Ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogériájában. Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Ujdonság.** Legdivatosabb dobozos és perforált levélpapírokban, íróasztali tentartók, festőminták, angol és solingeni zsebkécek, finom levelezőlapokban egyedüli nagyválaszték Thaisz Arthur előbb Pongrácz Géza papírnagykereskedése, Debrecen.

* **Eladó 1 adag közös konyhai ebéd.** Arany János utca 34.

* **Szabó-féle pármái Ibolya-szappan a szappanok ideálja.** Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illata s bőrpuhító hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcon. Darabja 80 fillérért kapható: Debrecenben Jóna és Jóna, droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnay L., Füstös D. üzletében. Ujfehértón Trón Gyulánál, H. Szoboszlón Körner Bélánál.

* **Az őszi tanfolyam** dec. 3-án, kedden kezdődik. Boston egész nap. Schaf János táncmester, Csapó-utca 17.

* **Világhírű „Fownes” keztük, „Jäger”-féle alsóruhák, flanel vadász ingek, valódi amerikai sárcipők legolcsóbban Feketénél.**

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főtér, Lamprocht-palota, az udvarban földszint, telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szerkesztési és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. száma alá intézendő.

TÁVIRATOK

Lelőtt katona.

Budapest, nov. 29. Borzalmas módon gyilkolta le Bálint János az 51. gyalogezred káplárja Herskovits Mihály nevű közlegényét, akit kiképzésre a keze alá adtak. A káplár annyira elgyötörte a szerencsétlent, hogy már nem tudott parancsainak engedelmeskedni. A legény 5 lépésnyire állott előtte.

— Imádkozzál, mert lelőlek — szölt a káplár és a következő pillanatban eldőrdült fegyvere. A boldogtalan pár perc alatt meghalt. A gyilkos káplárt letartóztatták.

Eötvös Károly mint pap.

Budapest, nov. 29. Bakos János táblabíró 20 év előtt úgy rendelkezett, hogy felette ne pap, de Eötvös Károly tartson bucsuztatót. A kitűnő író a 20 év előtt készített végrendelet értelmében vállalkozott is régi barátja eltemetésére, ami ma meg is történt.

Munka a visszarándulóknak.

Budapest, nov. 29. A közlekedésügyi bizottság ma délután Andrassy Géza gróf elnöklete alatt ülést tartott. Kubik Gyula terjesztette elő a szerencsi—hidajai vasút építéséről szóló javaslatot és kérte a kormányt, hogy az amerikai visszarándulóknak adjon munkát első sorban. Szerényi gróf ezt megígérte.

Nagy adó-csalás.

Budapest, nov. 29. Eperjesi Béla nevű szédelő Horváth József pénzügyi segédtitkárnak adván ki magát, Hentri György végrehajtóval összejátszva, több adóhátralékot becsapott és megszarolt. A becsapottak feljelentésére ma a rendőrség mindkettőt letartóztatta.

Milliárdos öngyilkos.

Newyork, nov. 29. Az amerikai pénzügyi válság teljesen tönkre tepte Withney John milliárdost, aki kétségbeesésében agyonlőtte tündérszép feleségét, azután pedig házának 10. emeletéről leugrott.

Zsidóüldözés Odesszában.

Odessza, nov. 29. Egy moszkvai munkásszövetség itteni irodájának tegnap megkísérlett kirablása után az orosz népszövetség tagjai nagy kihágásokat követtek el a zsidók ellen. A fekete bandák a főutcán megtámadták az ott elhaladó zsidókat és sokakat közülük megsebesítettek. Tíz zsidót életveszélyesen sebesült állapotban vitték be a zsidókorházba. Az odesszai zsidólakosság különösen a külső városrészekben nagy rémületben áll.

A portugál forradalom.

Lisszabon, nov. 29. Az ellenzék és egyes madridi újságok Alarcónak, a colimbrai egyetem rektorának és Veiga vizsálóbíró visszalépésében akadályozást csináltak, holtott ennek a dolognak semmiféle politikai jelentősége nincs. Alarcó már régebben be akarta adni lemondását és Veigát, a ki beteges, más bizalmi állásra hívták meg.

Kazánrobbanás.

Madrid, nov. 29. A lapok jelentik Bilbaóból, hogy a nevioni hadihajógyárban kazánrobbanás következtében két személy meghalt.

Gyermek a Wertheim-szekrényben.**A dajka gondatlansága.****Izgalmas kasszanyitás.**

Berlinből táviratozzák a következő szenzációs esetet:

Egy cselédleány tudatlansága miatt halálos szerencsétlenségbe került W. szabadalmi elnök gyermeke. A három éves kis leányka játszott a cselédleánnyal, aki tréfából megfenyegette, hogy a pénzszekrénybe zárja. A leányka a vasszekrénybe mászott, a cselédleány nevetve rácsapta az ajtót és a leányka fogva volt.

A cselédleány aztán hasztalan iparkodott, hogy az ajtót kinyissa. A szerencsétlenséget tetőzte, hogy a főkönyvelő, aki a kassza kulcsait őrizte, ebédelni ment Lübeckerstrassen lévő lakására. A szomszédos vasszekrénygyárból lakatosokat hívtak. Ezek konstatálták, hogy órák munkájába kerül, amíg a pénzszekrény hátsó lapját kifeszítetik. Minthogy az elzárt gyermek, aki eleintén válaszolt szülei kérdésére, szótlaná vált, a vasszekrényen lyukakat furtak, amelyeken át a tüzoltók szénsavat szivattyúztak.

Végre megérkezett a szolgál, akit a főkönyvelőhöz küldtek a kulcsokért s a pénzszekrényt kinyithatták. A gyermek öntudatlan állapotban volt, de az orvosi kezelés visszaadta az életnek.

BIREK.

Molnár Viktor jubileumához. Segesvárról jelentik nekünk: Molnár Viktor kultuszminiszteri államtitkár negyedszázados szolgálati jubileuma alkalmából a segesvári áll. polgári leányiskola tanári testülete mai napon tartott értekezletéből igen meleg feliratban üdvözölte mint jubilánst s azt kívánta, hogy nemes szívével legyen továbbra is támogatója és munkása.

Uj udvari tanácsos. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Surányi József kereskedőnek, a „Pesti Napló“ részvénytársaság elnökének, a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

A képviselőház a Petőfi-háznak. A képviselőház gazdasági bizottsága tegnap este tartott ülésén egyhangulag hozzájárult Rátkay László országos képviselőnek azon indítványához, mely szerint javasolni fogja a Háznak, hogy 10,000 koronát ajánljon fel a Petőfi-ház számára. Kétségtelen, hogy a képviselőház is egyhagu lelkesedéssel fog csatlakozni ehhez az indítványhoz.

Öngyilkosság. Makóról jelentik nekünk: Szabó Antal makói vagyonos szülő 30 éves egyetlen gyermeke, ki szülői gazdaságát vezette, pár hét előtt megült és köhécselni kezdett. A szomszédok bebeszélék a józan életű embernek, hogy tüdővészbe esett. Hiába nyugtatták meg az orvosok, Szabó biztosan hitte, hogy baja gyógyíthatatlan és ma öngyilkosságot követett el.

A belga királyné ékszerai. Brüsszelből sürgönyzik: Lujza hercegnő párisi ügyvéde, dr. Schwarz Jules, ki születésére bécsi ember, kijelentette, hogy a hercegnő azt fogja ajánlani hitelezőinek, hogy anyja ékszereit tartásuk meg zálognak. Ha a hercegnő előbb halna meg, mint Lipót király, akkor az ékszereket elárverezhetik, de ha túléli atyját, akkor örökségéből az ékszereket kiváltja. Lujza hercegnő pert akar indítani annak a bebizonyításá végett, hogy a lindenhoftartózkodása alatt kötött egyezményt kényszerűségből kötötte és ezen az alapon a szerződés megsemmisítését kieszaközölje.

CSARNOK.**Az árva.**

— Regény. —

(Folytatás.)

Rácskainak tetszett ez a terv. Elfogadott volna mindent, csak a fia terjessze elő. Neki egyéb célja ugy sem volt, mint ennek a fiúnak örömet szerezni, igényeit, óhaját kielégíteni. Csudálatos szeretettel csüngött rajta Rácskai. A szerelmes ifju nem lesheti annyi rajongással imádjotta ajkairól a szavakat, mint ahogy Rácskai leste Bálint szavait.

Mikor előhozakodott azzal, hogy Tölgyesit figyelemmel kísérik és alkalmas pillanatban majd követni fogják, Rácskai alig bírta leplezni örömét.

— Ez a fiu nem vesz észre semmit. Még ő hozakodik elő tervekkel. Nagyszerű. Ezzel meg van oldva a kérdés. Most legálább hosszú időn keresztül nem kívánczik el az én oldalom mellől és együtt fogunk buzgólkodni azon, hogy eredményt érjünk el.

Rácskainak amilyen jól esett a fia érdeklődése, éppen olyan nehezére vált az a gondolat, hogy Tölgyesi, akit ő — magyarárn mondva — ebrudon dobott ki, felibük kerekedett s könnyen meglehet, még ki is üti őket a nyeregűl.

— De ezt nem engedem! Gondolta magában Rácskai. Ha mindjárt ezeket kell is aldozatra tenni, megteszem, de győztesek csak mi lehetünk.

— Folyt. köv. —

Áru- és értéktőzsde.

November 29.

Budapesti gabonatőzsde.

Változatlan árak mellett elkelt 12000 mm. buza (50 kilogrammonként).
Rezs, tengeri, zab változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben csekély forgalom mellett az árak némileg lemorzsolódtak.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza április 1908	1296	1301—1300
Buza október	1122	1127—1126
Rozs ápr.	1218	1217—1219
Rozs októberre	1024	1022—1025
Zab októberre	—	—
Zab ápr.	862	864—863
Tengeri május 1908	756	753—754

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde jobb külföldi jegyzésekre szilárd irányzattal folyt le és az árfolyamok emelkedtek. Előnyben ismét osztrák-magyar államvasuti részvények részesültek, melyek a bécsi arbitrázs vételekre 4 koronával javultak.

A forgalom zárhatig élénk volt.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt.

köhögést és meghűlést

bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is megkönnyebülést szerez a SCOTT-féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó tartós gyógyulást eredményez.

Az Emulsió valószínűleg a sárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

*****

**AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYÁZY JÁNOSNÁL**

NAGY-KÁROLYBAN,

a legjobb forgalmi ponton, a város közepén egy szép üzlet-helyiség 1908. apr. 1-től kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.**AJÁNLOM**

1907. évi saját termésű bagaméri boraimat literenként
36 krajcárért

Várray János
Kölcsey-utca 29. szám.

145 hold
államilag támogatott **halastóhoz**

30 ezer koronával társ keresztek, 50% tiszta haszon. Bővebbet Bálint J. birtokos Bagamér (Bihar m.)

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelok, barchetok, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arofátyol, divatóvek, gyöngy- és hór díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátályok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színokban métere 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jufta, spárta, hollandi, kidderminster, tapasztré, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, buter szövetek és creppok, viaszos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérművek,

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsósoknyák, sima- és himzett kész ágyszövetek, selyem lüster és cloth alsósoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

kötények, gallérok, kézelők, nyakkendők, divatsebkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belső árak.

Narisnyák, keztyűk,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca 1. sz.

Alapított 1942. évben.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye vászon, szőnyeg és divatruházába megérkeztek az őszi divat

gyönyörű ujdonságai.

ruha kelmék, flanelok, bársonyok, blouz-selymek, velezek.

Valódi perzsa szőnyegek, — Linóleum

!! Óriási raktár !!

Alapított 1893.

Halmágyi Sámuel,

legnagyobb női felöltök áruháza

Debrecen.

Az összes őszi és téli ujdonságok megérkeztek, nyomint:

Mindennemű szörme felöltök
Plüsch felöltök és kabátok
Bundák.

Leány- és gyermek felöltő
különlegességek,

Costümök- és aljak, boák.

Pongyolák- és blousok,

Színházi belépők,

Estélyi köpenyek

Karmantyuk.

Külön mérték osztály.

Mérték utáni megrendelések

pontosan eszközöltetnek.

Új szállítmány érkezett
valódi

Persa szőnyegekben

Nagy választék minden nagyságban

Olcsó szabott árak !!

BOSZNAY J. és TSA

szőnyegházában

Debrecen, Kössuth utca 5. szám.

Debreceni kézizálog

kölesön-intézet
résztvénytársaság

DEBRECEN. Arany-János-u. 9. sz. alatt

Legmagasabb kölesönöket nyújt arany- és ezüst tárgyakra, ékszerekre és egyéb ipari készítményekre. Raktárában iparosok és kereskedőktől árukat diszkrétio mellett beraktároz és azokra előnyös kölesönöket nyújt.

Jelenleg arany-, ezüst-órák, brilliánt függők és gyűrűk, új varrógépek és képek vannak raktáron, a melyek

szabad kézből megvehetők.

Kis macsi tejgazdaságból házhoz szállítva palackokban kapható

tej

bármily mennyiségben.

Megrendelhető

MAYER JENŐ,

fűszerüzletében.

Soha nem létezett olcsóság

képekben,

tükrökben és keretekben

Valódi olajfestmények,

szent képek, tájképek,

✿ történelmi képek ✿

féláron alól kaphatók

csak rövid ideig

a Ranunkel-féle palotában,

a Bika Szálloda szomszédságában

a Tisza palotával szemben. 719

Mintaszerű

jó birtok.

180 magyar hold, mind elsőrendű szántó, kitűnő épületekkel, bővizű kúttal, nagyobb városhoz 10 perenyire, köves út mellett; tehenészetre is kiválóan alkalmas, Szatmár megyében eladó. 728

Cím a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díj: 10 szócik 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Leveleket tudakozásokra pontosan válaszolni, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

KOVÁCS József urat felkéri azon két nővér, kiknek 14-én este R. Gy. által lett bemutatva sziveskedjék legközelebb eljönni fontos ügy tisztázása végett. 6116

Ajánlat.

CSINOSAN butorozott szoba kiadó, Honvéd-u. 5. sz., a Bethlen-utcával szemben. 6107

OKLEVELES tanítónő ehemi vagy polgári iskolára előkészít. Cím a kiadóba. 6106

NALAM ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiú és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágycserzők, Jager ruhák, tükör kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. 6095

URADALMI te; viszonteladásra megrendelhető Hatvan utca 48. sz. 6086

HARISNYA kötések és fejeléseket legjobb pamutból készített Márton Gyula divat üzlete, Piac utca 9. Saját kötetésű harisnyákban nagy raktár.

HURKAESTÉLY. Ma szombaton hurkaestélyt tartok az „Arany Koszorú”-hoz címzett vendéglőben. Eötvös utca 8. szám alatt. Tisztelettel Juhász Sándor, Sztraka-ház. 6112

URASÁGOKTOL levett ruhákat veszek a legmagasabb árban. Neumann M. Bádógos utca 2. szám. 2647

HARISNYAKÉTO IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza partja. 9118

HAI HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocan Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

EGY gépész-kovács, 1 vincellér, 1 majoros, 1 igaz köcsis, 1 béres, konvenciósook 1908. jan. 1-től felfogadtatnak. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 4315

CSINOSAN butorozott szoba külön beáratással december 1-től kiadó, ugyanott intelligens úri embernek izr. jó házi koszt kapható Széchenyi utca 25. 6109

URI koszt két ur részére 2 órai ebédeléssel 25 forint kapható Darabos-utca 54. sz. 6109

EGY jó forgalmu bormérésbe egy iccés felvétetik. Cím Szt.-Anna-utca 46. 6115

EGY szolid leány, ki elárúsításban teljesen jártas, azonnali belépésre ajánkozik. Cím a kiadóban. 6114

HURKAESTÉLY lesz ma a volt Fésüs-féle vendéglőben Böhm Ferencnél Árpádtér 10. szám alatt, ahová vendégeket szívesen látunk. 6117

EGY szorgalmas, tisztességes takarító gyerekekkel keresztny házaspárhoz azonnal felvétetik. Dégenfeldtér 2. szám, emelet. 6118

Kereslet.

EBESI VIZ árusításához ügynök keresztny 6051

EGY fűszerkereskedő segéd, ki szakmájában teljesen jártas, azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóba. 6107

JÓRAVALÓ mindenes szakácsné keresztny. Cím a kiadóban. 6101

ÜGYES fűszeres segéd azonnal felvétetik Sálérom-utca 12. 6112

OVADÉKKÉPES szikvizgyári ügynök azonnal felvétetik. Kun István gyógyszerész Darabos utca 54. szám. 6110

ÜGYES fűszerkereskedő segéd azonnal felvétetik Varray János fűszer üzletébe Kőlesey-utca. 6109

Eladás.

KÖZÖSKONYHA szövetségi jog 1 és fél adag, ebéd-vacsora eladó, értekezhetni dr. Cseke Miklósnál Vármegyeházán. 6093

FESTÉKES hordók oloson eladók Arany János utca 47. szám.

SAJÁT termésű mintegy 16 hektollternyi kerti lehozott új fajbor van eladó. Dr. Mariska György Csapó utca 34. 6098

MIKLÓS-utca végén, Erzsébet-ut 4. sz. új ház eladó. 6108

ELADO a József kir. herceg utcai 15. orsz. házastelek, ennek 6 hold 1350 négyszögöl területű ondódi és 4 hold 1457 négyszögöl területű ujosztású földje, valamint a Mester-u. 33. sorsz. teleknek 9 hold 900 négyszögöl területű ondódi földje. Venni szándékozók értekezhetnek dr. Magoss György városi tiszti főügyészszel. 6036

Zalai Márk tanár

3 havi könyvtelvi téli szaktanfolyama f. é. december 3-án kezdődik. Nappali és esti oktatás. *

Tandij 50 konona.

Beiratás: naponta 10-12 óráig. (Városi bérpalota 2. szám. III. kapu 2. emelet.)

Drágasági pótlékul szolgál

minden gondos háziasszonynak, ha házi élelmicikk szükségletét

az Orosházi Kenyér sütődébe

és élelmi osarnokban szerzi be

Simonffy-utcai városi bérház.

1 kgr. I. rendű egész fehér kenyér 18 kr.
1 kgr. II. rendű fél fehér kenyér 17 kr.
1 kgr. III. rendű barna buza kenyér 16 kr.
1 kgr. I. barna rozs kenyér 16 kr.

BŐRKEZTYÜ,

hazai gyártmány.

Legkitűnőbb minőség!

Női- és férfi.

Minden kivételben óriási választék érkezett 691

GYÖRFI SÁNDOR,

keztü-, kötszer-, férfidivat
és pipere-áru üzletében

Debrecen, (Simonffy-utcai) bérház.

„URANUS” villamos SZÍNHÁZ

Sas-utca 2. szám.

Szombat és Vasárnap nov. 30. és dec. 1-én.

Rendkívül szenzációs műsor, it még nem létezett újdonságok lesznek bemutatva.

A mai műsor fénypontja

AZ IRLANDI LEÁNY,

dramatikus életkép

Azonkívül a következő újdonságok

Új fűszeres tanonc (humor)

Örökbe fogadott leány (dráma)

Főka és jegesmedve vadászat (sportkép)

A kolostor kertésze (humor)

Erőszakolt Cako-walk (rendkívül kacagtató)

„Vigyázz” törékeny (mulattató).

Műsorváltozás fenntartva.

Előadások: Hétköznap este 6 7 8 9 10 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3-tól este 11-ig óránként.

Helyárok mint rendesen.

A színház fütve van.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri Tisztelettel!

Suchán Rezső és Winkler. Lambert

Mihály Sámuel Főter 30. modern levélpapírján írja

Ügyes

detailistát

keresünk mielőbbi belépésre

Deutsch Albert és Fla.

GOLDSTEIN KAROLINA

orvosilag elismert mellfűző műterme

DEBRECZEN, Piacz útca 61. szám.

Mérték után rendelve bármily érzékeny alakra

6 óra alatt készit

legkényelmesebb miedert.

Kitűnő egyenestartó, babára készült mintafűzők félárban adatnak el.

Óriási raktár kész fűzőkben, legolcsóbb árba.

Tanuló- és varróleányok felvétetnek.

